

AZ ARANYGYŰRŰ ÁRA

avagy

A JOGI ÚT ZSÁKUTCÁJA

Az arany ára :

az okozott KÁR

- 1. felmerült kár (damnum emergens) és nem vagyoni kár
 - Tisza élővilágának elpusztulása: károsult a Magyar Állam
 - a Tisza és a Tisza völgye, mint természeti értékben beállott értékcsökkenés: károsult a Magyar Állam és a települési önkormányzatok, vállalkozások, végül mindazok, akik élvezték a Tiszát, mint természeti kincset
 - ingatlanok értékcsökkenése: károsultak a tulajdonosok
- 2. elmaradt jövedelem vagy haszon (lucrum cessans)

Idegenforgalom, halászat és csatlakozó vállalkozások elmaradt bevétele, elmaradt adók:

károsultak a vállalkozások, természetes személyek, önkormányzatok, Magyar Állam

(Környezettudományi Központ kutatása: csak a turizmust ért kár 1,3-2,4 milliárd forint.)

- 3. költségek és kiadások

A Tisza medrének kitisztítása, védekezés, helyreállítás költsége: Magyar Állam, települési önkormányzatok

KÁR NAGYSÁGA

- Magyar Állam: 28,5 milliárd forint
- „Kis károsultak” :
 - 2000. évi szezonban közel 300.000 vendégéjszaka veszett el
 - Az idegenforgalom közvetlen vesztesége mintegy 2,5 milliárd forint
 - Ingatlanok értékcsökkenése: 60-70% (2003-ig terjedő hatás)
 - Csatlakozó vállalkozások és halászok vesztesége: 1,5-2 milliárd forint

Kártérítési igény jogalapja

- A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. sz. tvr. 32.§ (1) bekezdése értelmében a szerződésen kívül okozott kárért fennálló felelősségre, a károsultra kedvezőbb jogot, a kár bekövetkezésének helye szerinti állam jogát, a magyar jogot hívtuk fel alkalmazandónak.
- Az 1959. évi 19. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Magyar Népköztársaság és a Román Népköztársaság között a polgári, családjogi és bűnügyi jogsegély tárgyában Bukarestben 1958. évi október hó 7. napján aláírt szerződés alapján idézés és végrehajtás lehetősége
- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. 28.-29.§-ai illetve a Ptk. 345. § (1) bekezdése alapján a veszélyes üzemi felelősségre alapított kárigény – objektív felelősség!

PERES ELJÁRÁS ELHÚZÓDÁSÁNAK OKAI, ALPERESI VÉDEKEZÉS

- IDÉZÉS : jogsegély útján, több mint fél év a tértivevény visszaérkezése
- Aurul helyett Transgold? Jogutódlás vagy csak névváltoztatás?
- Alkalmazandó jog kérdése: valóban kedvezőbb-e a károsultra a magyar jog szabályai?
- Vis major? Bukaresti Kereskedelmi és Iparkamara igazolása _ közokirat-e? Kötelező-e a tartalma a magyar bíróságra nézve?
- Az időjárási tényező, mint vis major elleni szakértői bizonyítás
- Csődeljárás: román jog szerint valamennyi eljárás felfüggesztésének követelménye alkalmazandó-e a magyar peres eljárásban is?

És közben is folyt a bányászati tevékenység...

- **2005:** A Fővárosi Bíróság termelési kapacitása 15%-ra történő csökkentésére kötelezte a Transgoldot. Értelmezési kérdések: 15 % vagy 115%
- „Ioan Hudrea, a Transgold ügyvezető igazgatója elmondta: a bíróság nemcsak akkor, hanem most is betömte a száját, mert nem engedte, hogy bizonyítékokkal álljon elő a biztonság bizonyítására. Hudrea hangoztatta, hogy az elmúlt négy évben elveszítette bizalmát a magyar igazságszolgáltatásban, ezért a romániai bíróságnál keres jogorvoslatot, és kártérítést kér a magyar bíróság miatt elszenvedett anyagi veszteségekért”
- **2006:** Nagybányán vödrökkel gyűjtik össze a ciánzagyot
Miközben Magyarországon a hat évvel ezelőtti tiszai ciánszennyezésre emlékeznek, illetve arra, hogy a négy éve zajló bírósági eljárás még mindig nem ért a végére, és a 29,5 milliárd forintos kárból mindeddig egyetlen fillért sem sikerült a magyar államnak bevasalnia, Nagybányán ismét kiderül, hogy a környezet biztonsága cérnaszálon függ.

Finálé

- 2002-ben a román ügyészség megszüntette a büntetőeljárást.
- Közbenső ítélet a Magyar Állam által indított perben 2006.májusában: a bányavállalat felelős.
- Jogerős ítélet a kiskárosultak ügyében: 2007. októberében
- 2008. március 13.-a: a TRANSGOLD (AURUL) jogutód elleni felszámolási eljárás lezárult: a cég jogutód nélkül megszűnt, törölték a cégnyilvántartásból.
- 2009. január: Strasbourgi Emberi Jogi Bíróság elmarasztalta Romániát, mert nem szavatolták Nagybányán az állampolgároknak a tiszta és egészséges környezethez való jogot

Kérdések....

- A TRANSGOLD teljes üzemét a berendezésekkel együtt megvásárló új tulajdonos 2008. őszén kérelmezte a bányászati tevékenység folytatását, vajon milyen biztonsági intézkedésekkel kívánja üzemeltetni?
- A cianidos folyadékkal telített tározók változatlanul a szabad ég alatt, gyenge gáttal körülvéve szennyezik a talajt, a talajvizet....
Mi lesz ha jön egy újabb hirtelen olvadás?
- Mi készül Verespatakon?
- Mit tehet a nemzetközi együttműködés? Betiltják-e a cianidos technológia alkalmazását?
- Mennyiben más a helyzet az Európai Unión belül?

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Mayer Erika

Páneurópa Jogász Unió